

Oljeavskiljare

När det finns risk för utsläpp av olja i naturen

Alla verksamheter oavsett om de är anslutna till kommunalt avloppsnät eller inte, ska ha en oljeavskiljare när det finns risk för utsläpp av olja. Utan oljeavskiljare kan olja nå ut till reningsverk, sjö eller vattendrag.

Miljöbalkens krav

I miljöbalken finns bestämmelser enligt principen: den som förorenar betalar. Det innebär att den som orsakar eller riskerar att orsaka utsläpp också bekostar de åtgärder som behövs för att förebygga eller sanera utsläppen.

Sundsvalls miljökontor är tillsynsmyndighet när det kommer till oljeavskiljare på C och U verksamheter.

Varför en oljeavskiljare?

Olja är farligt för miljön och kan skada sjöar, vattendrag och grundvatten. I oljan följer det ofta med andra föroreningar som exempelvis tungmetaller och organiska ämnen som är svåra att bryta ned. Olja som kommer ut i avloppet kan även skada den biologiska reningen i reningsverk. MittSverige Vatten är därför inte skyldig att ta emot avloppsvatten som avviker från normalt hushållsvatten.

Särskilda regler gäller för verksamheter och anläggningar som ligger inom vattenskyddsområden. Om olja kommer ut i dagvattnet inom skyddsområde för dricksvatten kan det få stora konsekvenser.

Oljeavskiljarens uppgift är att fånga upp oljan och föroreningar för att på så sätt minska den negativa påverkan på miljön.

Vilka verksamheter ska ha oljeavskiljare?

Oljeavskiljare minskar utsläpp från hårdgjorda ytor, exempelvis ett industrigolv, där dagvatten är förorenat av olja eller där det finns risk för spill av olja.

Nedan ger vi exempel på verksamheter där utsläpp av olja kan ske och där oljeavskiljare behövs:

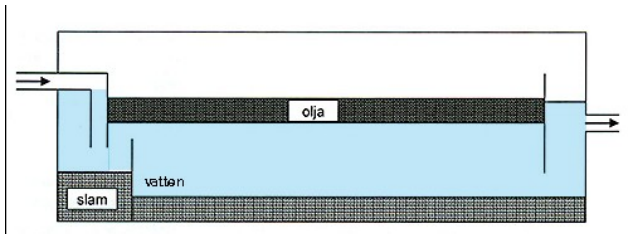
- Fordonstvättar
- Bensinstationer/tankstationer
- Bilsprotar
- Verkstäder med golvavlopp
- Maskinrum/lager med golvavlopp
- Kompressorum med golvavlopp
- Garage/parkeringshus/maskinhall med golvavlopp
- Andra platser utomhus där oljespill kan förekomma.

Så fungerar en oljeavskiljare

När avloppsvattnet rinner genom en rätt dimensionerad oljeavskiljare fångar den upp olja och slam.

Det finns många typer av oljeavskiljare. Gemensamt för dem är att de utnyttjar skillnaden i densitet, täthet, mellan vattnet och det som ska avskiljas. Olja är lättare än vatten och flyter upp till ytan och lägger sig ovanpå, medan det tyngre slammet sjunker till botten.

För att oljan ska hinna stiga till ytan är det viktigt att avskiljaren är rätt dimensionerad det vill säga tillräckligt stor i förhållande till vattenflödet. Det behövs minst två timmars uppehållstid för att oljan ska hinna separera från det förorenade vattnet i en traditionell oljeavskiljare.

Skiss på en typ av oljeavskiljare.

En rätt utformad oljeavskiljare har en hög förmåga att avskilja olja. Bottenslammet innehåller många föroreningar som exempelvis metaller och olja och ska hanteras som ett farligt avfall, läs mer på: www.rekosundsvall.se.

Krav på oljeavskiljaren

Alla nya oljeavskiljare ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 858-1 och 858-2. En avskiljare ska bestå av antingen en separat slamfälla och avskiljare, eller slamfälla kopplad till avskiljare klass I eller klass II samt en provtagningsbrunn för utgående vatten. Oljeavskiljaren ska vara försedd med larm, som både visar en varningslampa och en ljudsignal som låter vid för hög oljenivå.

Om du användander en högtryckstvätt och rengöringsmedel finfördelas oljan så att den blandas i vattnet, detta kallas för att oljan blir emulgerad. Emulgerad olja separerar väldigt långsamt från vattnet och passerar rätt igenom traditionella oljeavskiljare. Det krävs då oftast en klass I oljeavskiljare för att kunna separera oljan från vattnet igen.

Du ska använda dig av en Klass I-avskiljare när det finns risk för emulgerad olja till exempel fordonstvättar, bensinstationer. Du ska också använda en Klass I-avskiljare ifall det finns risk för oljespill inom vattenskyddsområde.

Du får endast installera en klass II-avskiljare om verksamheten har låga flöden av avloppsvatten och det inte förekommer emulgerad olja. Exempel på detta kan vara om

du har en verkstad, parkeringsplatser eller garage utan fordonstvätt.

Krav på egenkontroll

För att en oljeavskiljare ska fungera på rätt sätt, krävs skötsel och kontroll av anläggningen och regelbunden tömning av olja och slam.

Vid egenkontroll av oljeavskiljaren ska du mäta oljeskiktets och slamskiktets tjocklek. Detta ska ske minst var 6e månad.

Du måste även regelbundet kontrollera att oljeavskiljarens nivåalarm fungerar korrekt.

Krav på besiktning

Vart femte år ska du se till att en mer omfattande besiktning av oljeavskiljaren utförs av sakkunnig. Med sakkunnig menas att entreprenören är ackrediterad av STOR eller swedac.

Kontrollen genomförs med hjälp av provtryckning för att säkra att oljeavskiljaren är tät och funktionsduglig.

Oljeavskiljare som installerades innan 2003 omfattas inte av standard SS EN 858 men ska ändå genomgå besiktning.

Du ska dokumentera resultatet av besiktningen och denna journal ska visas upp vid tillsyn. I journalen ska du kommentera eventuella avvikelser och vilka åtgärder du planerat.

Tömning och avfall

För att oljeavskiljaren ska fungera måste du tömma den regelbundet. Vanligtvis innebär detta att tömning bör ske 1-2 gånger per år. Vi rekommenderar att du upprättat ett tömningskontrakt med godkänd entreprenör. Enligt standarden SS EN 858 bör du tömma oljeavskiljaren när 50 % slamvolymen eller 80 % av lagringskapaciteten för olja är fylld.

Om oljeavskiljaren inte töms kommer slamlagret på botten och oljeskiktet på ytan att bli så tjockt att avloppsvattnet till stor del passerar utan att renas genom oljeavskiljaren.

Slam och olja är farligt avfall. Tömning får endast ske av företag med tillstånd att transportera farligt avfall. Vid varje transport av farligt avfall ska du se till att det upprättas ett transportdokument.